

Obsah

POĎAKOVANIE	9
ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	11
ÚVOD	13
I. RITUÁLY A SYMBOLICKÁ KOMUNIKÁCIA - TEÓRIA, TERMINOLÓGIA A METODOLÓGIA	22
I. 1. Rituál - definícia pojmu	22
I. 2. Výskum rituálov v spoločenských vedách	25
I. 3. Rituály a symbolická komunikácia v medievistike	28
I. 3. 1. Rituály v medievistike - prehľad vývoja bádania	28
I. 3. 2. Rituály v medievistike - súčasný stav výskumu	30
I. 3. 3. Rituály a symbolická komunikácia v stredoveku	35
II. RITUÁLY MOCI A PANOVNÍCKA SYMBOLIKA	38
II. 1. Tri druhy korunovácie	39
II. 2. Laudes regiae	45
II. 3. Cingulum militiae	47
II. 4. Dvorské slávnosti a kráľovský majestát	51
II. 5. Symbolika a rituály uhorských panovníkov	56
II. 6. Zhrnutie	61
III. RIEŠENIE KONFLIKTOV A PODROBENIE SA - RITUÁLY ZMIERENIA	63
III. 1. Rituály zmierenia vo vnútropolitických zápasoch a pri riešení konfliktov s cudzími panovníkmi (11. storočie)	64
III. 1. 1. Rituály zmierenia v zápasoch o uhorský trón v druhej polovici 11. storočia	64

III. 1.2. Zmierlivé riešenie konfliktov medzi Uhorskom a Nemeckou ríšou.	74
III. 2. Vývoj a zmeny v rituáloch zmierenia v 12. storočí.	79
III. 2. 1. Koloman a Álmoš.	79
III. 2. 2. Koloman a cudzí panovníci.	81
III. 2. 3. Uhorsko a Byzancia.	84
III. 3. Symbolické gestá pokory - podrobenie sa a suplikácia.	88
III. 4. Zhrnutie a závery.	94
IV. ADVENTUS REGIS V STREDOVEKOM UHORSKU.	96
IV. 1. Adventus regis.	96
IV. 2. Adventus regis v politickej komunikácii arpádovského Uhorska.	99
IV. 3. Dobrý a zlý adventus.	105
IV. 4. Záver.	110
V. STRETNUTIA PANOVNÍKOV - RITUÁLY POZDRAVU _____	112
V. 1. Symbolická komunikácia pri stretnutiach panovníkov.	112
V. 2. Osculum pacis.	116
V. 3. Otázky výskumu.	118
V. 4. Symbolická komunikácia medzi Arpádovcami a Piastovcami.	118
V. 4. 1. Štefan I. a Boleslav I.	119
V. 4. 2. Ladislav I. a Boleslav II.	122
V. 4. 3. Koloman I. a Boleslav III.	125
V. 5. Symboly a rituály pri stretnutiach uhorských kráľov s križiakmi.	128
V. 5. 1. Prvá krížová výprava (1096).	129
V. 5. 2. Druhá krížová výprava (1147).	132
V. 5. 3. Tretia krížová výprava (1189).	134
V. 6. Funkcia a význam panovníckych stretnutí v stredoveku.	136
V. 7. Záver.	139

**VI. EXKURZ: MESTSKÉ RITUÁLY A PÍ SOMNÁ KULTÚRA
V NESKOROM STREDOVEKU (NÁČRT PROBLÉMU A MOŽNÝCH
SMEROV ĎALŠIEHO VÝSKUMU.141**

VI. 1. Formy komunikácie v stredoveku.141

VI. 2. Multilingvistický charakter stredovekého Uhorska.143

VI. 3. Mestská písomná kultúra v stredovekom Uhorsku.145

VI. 3. 1. Vývoj písomnej kultúry.145

VI. 3.2. Mestská písomná kultúra.147

VI. 4. Mestské rituály v stredovekom Uhorsku.149

VI. 4. 1. Mestské rituály.150

VI. 4. 1. 1. Náboženské ceremónie.150

VI. 4. 1.2. Zločin a trest.152

VI. 4. 1.3. Voľba magistrátu a mestská správa.154

VI. 4. 2. Mestské a panovnícke rituály: mesto a kráľ.156

VI. 4. 2. 1. Adventus regis v neskorom stredoveku.157

VI. 4. 2. 2. Stredoveké mesto ako scéna pre politické rituály 161

VI. 5. Záver.163

ZÁVER.164

RITUALS AND SYMBOLIC COMMUNICATION IN MEDIEVAL
CENTRAL EUROPE (ARPADIAN HUNGARY 1000 - 1301) -
SUMMARY.169

PRAMENE A LITERATÚRA.173

Pramene - edície prameňov.173

Literatúra.176

MENNÝ REGISTER.192